

27.04.2016, casopisharmonie.cz
autor: Irena Černíčková
Miroslav Sekera: Na pódiu bez soutěží

Českého pianistu Miroslava Sekeru, někdejšího žáka například Martina Ballého a Miroslava Langera, předchází ze všech stran pověst vynikajícího interpreta a současně vzácně pokorného člověka. To první se mi potvrdilo při jeho debutovém a jednoznačně úspěšném recitálu v Rudolfinu v lednu tohoto roku, pod to druhé se bez váhání podepíši od té doby, co jsme se sešli, abychom uskutečnili náš rozhovor. Důvody, proč jej máme možnost slyšet sólově tak málo, mi osvětlil, víceméně je chápu, ale to, že mi to připadá jako velká škoda, se nezměnilo.

Dovolte mi hned na úvod jednu osobní otázku. V každém propagačním materiálu vztahujícím se k vaší osobě najdeme informaci o vaší dětské roli malého Mozarta ve Formanově filmu Amadeus. Tuším, že ve vašem životě je to bezpochyby jeden z nejpodstatnějších okamžiků, ale přesto – nenastal někdy moment, kdy vás neustálé upozorňování na tuto skutečnost štvalo? To víte, že mě to občas štvalo, protože jsem měl pocit, že to byl paradoxně můj největší úspěch v životě, mihnout se v oscarovém filmu. Chvilími jsem si říkal, zda někdy ještě dosáhnu většího úspěchu – tohle se zkrátka těžce překonává☺. Nic naplat, je to jeden z nejkrásnějších a nejkvalitnějších filmů a myslím si, že Forman prokázal Mozartovi skvělou službu, protože všichni poté začali poslouchat Mozarta. A musím přiznat, že je vlastně hezké, když vám lidé stále říkají malý Mozart, i když je vám již čtyřicet☺.

Nakolik si celý ten zážitek vybavujete? Bylo mi tenkrát šest nebo sedm. Filmaři hledali dítě, které by bylo schopné zahrát na housle i na klavír a vzhledem k tomu, že jsem začal hrát na oba nástroje ve třech letech, si mě vybrali. A já jsem za to samozřejmě nesmírně rád.

Jako klavírista zastáváte na naší hudební scéně několik rolí – jste sólovým pianistou, vyhledávaným klavírním spoluhráčem mnoha předních českých interpretů a v neposlední řadě také komorním hráčem. V první řadě je nutno říci, že kdo chce být v dnešní době koncertním pianistou, musí zvládat všechny tyto interpretační oblasti. Já osobně u nás neznám nikoho, kdo by se uživil pouze sólovým hraním.

Můžete tedy podrobněji přiblížit aktuální i plánované aktivity v těchto jednotlivých profesních rovinách? Začněme, prosím, vaší dráhou sólového hráče. Přiznám se, že po vašem lednovém recitálu v Rudolfinu bych od vás ráda slyšela, že bude v budoucnu možnost vás v roli sólisty slyšet častěji. Děkuji, ale to já sám vlastně nevím. Víte, je pravda, že nejsem úplně průbojný typ člověka. Dříve jsme si trochu naivně mysleli, že když člověk vystuduje dobrou školu a bude mezi těmi nejlepšími studenty, že potom třeba začnou zvonit telefony. Takhle to samozřejmě v dnešním světě nechodí. Dnes jsou velmi podstatné například soutěže, což je přesně ta kategorie činnosti, která mému charakteru moc nesedí. Nikdy jsem nebyl soutěživý a navštívil jsem v porovnání s jinými profesionálními pianisty minimum soutěží. Víím, že někteří pianisté zvládají navštívit pět, šest soutěží ročně. Pak je ale samozřejmě otázka, pokud takhle jezdíte po soutěžích, jak tomu musíte přizpůsobit repertoár. Cvičíte jeden program a tím zabijete v podstatě celý rok. Jednoduše přiznávám, že nejsem člověk, který by dělal vše potřebné pro to, aby hrával za každou cenu co nejvíce sólových koncertů. Ale je pravda, že teď po tom recitálu mi mnoho přátel říká, že je potřeba kout železo, dokud je žhavé. Například můj přítel profesor Cyril Höschl se rozhodl uspořádat pro své přátele a kolegy, kteří nemohli přijít do Rudolfinu, další koncert, kde zahrají stejný program. Koncert proběhl 10. března v Kostece sv. Vavřince. S trochou ironie tak mohu říci, že mám svého prvního PR manažera.

Takže jste si neřekl – teď jsem prokázal své interpretační kvality a je čas najít si dobrého manažera? Ne, v žádné takové agentuře jsem nikdy nebyl. To je ovšem samozřejmě opět důsledek mé povahy. Kolikrát si říkám, že přeci chci hrát v těch nejlepších sálech, ale nejsem hold tak průbojný člověk.

Na pódiu Rudolfiny jste vystoupil již několikrát. Nyní jste ovšem ke klavíru poprvé usedal s vědomím, že je to pódium jen vaše. Jaká emoce u vás v tuto chvíli převažovala? Neboli – co vy a tréma? Samozřejmě že se stresuji, hlavně doma. Nejvíce vše odskáče má žena a celá má rodina, čímž se jim i touto cestou moc omlouvám, ale v momentě, kdy už jste na pódiu u klavíru, tak přichází jen ty nejkrásnější pocity. Pokud je člověk dobře připraven, tak už si jen vychutnává to, že může vše předat posluchačům.

V oblasti klavírní spolupráce jste byl či stále jste partnerem mnoha českým i zahraničním sólistům. S kým je momentálně vaše hudební spolupráce nejintenzivnější? Musím přiznat, že v tomto ohledu mám obrovské štěstí. Nikdy jsem si nevytipoval, že bych chtěl s někým konkrétním spolupracovat. Vždy se ozvali umělci mně, nebo nás svedla dohromady náhoda, což je jen další potvrzení mého neprůbojného charakteru. Nicméně abych odpověděl na vaši otázku. Má nejintenzivnější spolupráce je momentálně s houslistou Josefem Špačkem, se kterým nás teď čeká velké turné ve Spojených státech. V dubnu máme recitál v The Kennedy Center ve Washingtonu, další den v New Yorku a poté jedeme na západní pobřeží do San Diega. A prozradím, že ten termín v The Kennedy Center bylo potřeba domloutvat tři roky dopředu. Ta myšlenka vznikla po našem recitálu na Pražském jaru (*v roce 2013, pozn. aut.*). Josef má svého belgického manažera, který nás již několikrát dostal do velmi prestižních sálů, v červnu jsme hráli například ve vídeňském Konzerthausu. Zažívám s Josefem nejen krásné koncerty, ale současně je mi i lidsky velmi blízký. Je to člověk, který nemá zapotřebí se chlubit, ačkoliv kdokoli jiný by tak činil. Navíc s ním je ta spolupráce o vyrovnaném hudebním partnerství a vzájemné umělecké úctě, kdy na sebe reagujeme, a není to tak, že by jeden řekl, tak to bude, a hotovo. Jsme na sebe tak dobře napojení, že si občas dovolíme nějaký nečekaný moment, o kterém nikdo z nás předem neví, velmi se u toho bavíme. Neumím si představit větší nudu, jako hrát skladby celý život stejně.

To je skvělé, přesně tak by to mělo podle mě fungovat. Také si myslím a je štěstí, když v kolegoví najdete takového partáka, který má kromě svých vysokých hráčských kvalit také tak skvělý smysl pro humor a nadhled.

Je to tak, že sólisté, se kterými spolupracujete, jsou převážně houslisté? Přesně tak, a mimochodem i na AMU mám hlavně houslisty.

Abychom to upřesnili, vy na AMU vedete Oddělení klavírní spolupráce, je to tak? Ano a jsem tomu moc rád, protože tam máme skvělé klavíristy, a musím říci, že si studenti podle mě vůbec neuvědomují, jaký luxus jim mí kolegové poskytují. Nechci teď jmenovat, abych někoho neopomněl, ale v našem oddělení jsou opravdu špičky a myslím si, že si možná někteří studenti po studiu již takový program a v takové kvalitě ani nezahrají.

Můžeme se ještě vrátit k dalším sólistům, se kterými vás v současnosti spojuje umělecká činnost? Nově jsem teď začal spolupracovat s Radkem Baborákem, se kterým nás dala dohromady náhoda. Zavolał mi, když onemocněl pianista, který s ním měl hrát koncert v Německu. A pokud vám zavolá jeden z nejlepších hornistů na světě, nemůžete říci ne. Takže za týden jsem se naučil nový repertoár a musím uznat, že se koncert moc povedl. K mé radosti budeme spolupracovat i nadále a například příští měsíc máme na Ostravsku čtyři koncerty v rámci jeho Baborák Ensemble, kdy budeme hrát ještě s jeho ženou Hankou Baborákovou, cellistkou, a houslistkou Martinou Bačovou. Máme program, v němž hrajeme transkripci Beethovenových G dur variací pro klavír, lesní roh a violoncello, dále Reynekeho Klavírní trio a skladby pro lesní roh a klavír. Na to se také moc těším. V souvislosti s dalšími sólisty musím zmínit samozřejmě paní Dagmar Peckovou, která je pro mne symbolem velkého muzikantství, či houslistu Čeňka Pavlíka.

Toto je zkrácená verze, rozhovor v kompletním znění naleznete v HARMONII 4/2016